Vilniaus
universiteto
leidykla

Problemos

ISSN 1392-1126
eISSN 2424-6158

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Problemos

2026 / Vol. 109

Published since 1968

Vilnius University Press
Vilnius, 2026

ISSN 1392-1126
eISSN 2424-6158

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Problemos

2026 / 109 tomas

Leidžiamas nuo 1968 metų

Vilniaus universiteto leidykla
Vilnius, 2026

The journal is published twice a year and a Supplement every second year

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief
Rita Šerpytytė Vilnius University

Deputy Editor
Jonas Dagys Vilnius University

Executive Secretary
Brigita Gelžinytė Vilnius University

Members:
Timo Airaksinen University of Helsinki
Hans Albert Heidelberg University
Luc Anckaert Catholic University of Leuven
Emil Angehrn University of Basel
Adam Chmielewski University of Wroclaw
Gaetano Chiurazzi University of Turin
Aldis Gedutis Klaipėda University
Saulius Geniušas The Chinese University of Hong Kong
Siobhan Kattago University of Tartu
Maija Kūle University of Latvia
Gintautas Mažeikis Vytautas Magnus University
Algis Mickūnas Ohio University
Jörn Rüsen Institute for Advanced Study in Humanities, Essen
Marius Povilas Šaulauskas Vilnius University
Audronė Žukauskaitė Lithuanian Culture Research Institute

Indexed in:
BASE
CEEOL
CORE
Dimensions
DOAJ
EBSCO (Central & Eastern European Academic Source, Humanities International Complete, Humanities International Index)
ERIH-PLUS
Google Scholar
HEAL link
JournalTOCs
Microsoft Academic
MLA Directory of Periodicals
QOAM
ROAD
ScienceGate
Scopus
ScienceOpen
Scilit
Scinapse
The Philosopher's Index
Ulrich's Periodicals Directory
Web of Science (Current Contents Arts & Humanities, Arts & Humanities Citation Index, A&HCI)

Research Council of Lithuania

Funded by Research Council of Lithuania (LMTLT), agreement No. S-LISs-25-39

Address:
"Problemos"
Faculty of Philosophy
Vilnius University
9/1 Universiteto St., LT-01513 Vilnius, Lithuania

Email redakcija.problemos@fsf.vu.lt
Phone +370 5 266 7617
Fax +370 5 266 7600
http://www.journals.vu.lt/problemos

Copyright © Authors, 2026. Published by Vilnius University Press.
This is an Open Access journal distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence (CC BY), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus, Priedas – kas antri metai

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Vyriausioji redaktorė
Rita Šerpytytė Vilniaus universitetas

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas
Jonas Dagys Vilniaus universitetas

Atsakingoji sekretorė
Brigita Gelžinytė Vilniaus universitetas

Nariai:
Timo Airaksinen Helsinkio universitetas
Hans Albert Heidelberg University
Luc Anckaert Leuveno katalikiškasis universitetas
Emil Angehrn Bazelio universitetas
Adam Chmielewski Vroclavo universitetas
Gaetano Chiurazzi Turino universitetas
Aldis Gedutis Klaipėdos Universitetas
Saulius Geniušas Honkongo kiniškasis universitetas
Siobhan Kattago Tartu universitetas
Maija Kūle Latvijos universitetas
Gintautas Mažeikis Vytauto Didžiojo universitetas
Algis Mickūnas Ohajo universitetas
Jörn Rüsen Eseno Humanitarinių mokslų pažangių studijų institutas
Marius Povilas Šaulauskas Vilniaus universitetas
Audronė Žukauskaitė Lietuvos kultūros tyrimų institutas

Registruota duomenų bazėse:

BASE
CEEOL
CORE
Dimensions
DOAJ
EBSCO (Central & Eastern European Academic Source, Humanities International Complete, Humanities International Index)
ERIH-PLUS
Google Scholar
HEAL link
JournalTOCs
Microsoft Academic
MLA Directory of Periodicals
QOAM
ROAD
ScienceGate
Scopus
ScienceOpen
Scilit
Scinapse
The Philosopher's Index
Ulrich's Periodicals Directory
Web of Science (Current Contents Arts & Humanities, Arts & Humanities Citation Index, A&HCI)

Finansavimą skyrė Lietuvos mokslo taryba (LMTLT),
sutarties Nr. S-LISs-25-39

Adresas:
„Problemos"
Filosofijos fakultetas
Vilniaus universitetas
Universiteto g. 9/1, LT-01513 Vilnius, Lithuania

E. paštas redakcija.problemos@fsf.vu.lt
Telefonas +370 5 266 7617
Faksas +370 5 266 7600
Tinklalapis http://www.zurnalai.vu.lt/problemos

Autorių teisės © Autoriai, 2026. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla.
Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis Kūrybinių bendrijų licencija – Priskyrimas (CC BY), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Contents

Philosophy of Mind

Povilas Aleksandravičius. Consciousness and the Brain: Bergson's Thesis 8

History of Philosophy

Simonas Baliukonis. Theaetetus's Ethical Digression According to the Anonymous 23

Adomas Šulcas. St. Augustine's Conception of Time: An Analytic Perspective 34

Kristijona Čerapaitė. Leibniz's Instrument of Thought: The *Characteristica Universalis* and the Reorganisation of Cognition 47

Jacques J. Rozenberg. Pantheism and Panentheism in Spinoza and Kabbalah: Divine Immanence and the Problem of Finitude 59

Problems of Contemporary Philosophy

Dominykas Barusevičius. Towards a Cyclical Genesis of Enactive Signification: The Case of Eastern Baltic Early Material Signs 74

Denis Petrina. Cosmic Sensibility for Cosmopolitics: Making Sense in the Anthropocene 88

Bartosz Wultański. Normativity of Meaning Contextualised: A Davidsonian Account 103

Sofia Segtovich Franklin, Isadora de Carvalho Alvarez,Olivia Borges Salustiano, Natália Gonçalves da Rocha, Miroslav Horák. Immediacy of Experience and Linguistic Relativity: Epistemological Architectures in the Pirahã Debate 119

Mariia Panasiuk. Technologies of the Self after Foucault: Care, Desire, and Mute Compulsion in Neoliberal Subjectivation 135

Translations

Moishe Postone. History and Helplessness: Mass Mobilization and Modern Forms of Anticapitalism 155

Reviews

Luca Gili. Plato's *Euthyphro* in Lithuanian 176

Author Guidelines 182

Turinys

Sąmonės filosofija

Povilas Aleksandravičius. Sąmonė ir smegenys: Bergsono tezė 8

Filosofijos istorija

Simonas Baliukonis. Teaiteto etinė digresija pagal Anonimą 23

Adomas Šulcas. Šv. Augustino laiko samprata: analitinės filosofijos perspektyva 34

Kristijona Čerapaitė. Leibnizo mąstymo instrumento samprata: *characteristica universalis* ir pažinimo transformacija 47

Jacques J. Rozenberg. Panteizmas ir panenteizmas Spinozos filosofijoje bei Kabalos tradicijoje: dieviškoji imanencija ir baigtinumo problema 59

Šiuolaikinės filosofijos problemos

Dominykas Barusevičius. Ciklinės enaktyvios signifikacijos genezės link: ankstyvųjų Rytų Baltijos regiono materialių ženklų atvejis 74

Denis Petrina. Kosminis juslumas kosmopolitikoje: kuriant prasmę antropocene 88

Bartosz Wultański. Kontekstualizuotas reikšmės normatyvumas: deividsoniška perspektyva 103

Sofia Segtovich Franklin, Isadora de Carvalho Alvarez, Olivia Borges Salustiano, Natália Gonçalves da Rocha, Miroslav Horák. Patyrimo betarpiškumas ir lingvistinis reliatyvumas: epistemologinės architektūros ginče dėl pirahã kalbos 119

Mariia Panasiuk. Savasties technologijos po Foucault: rūpestis, troškimas ir nebylioji prievarta neoliberaliojoje subjektyvacijoje 135

Vertimai

Moishe Postone. Istorija ir bejėgiškumas: masinė mobilizacija ir šiuolaikinės antikapitalizmo formos 155

Recenzijos

Luca Gili. Platono „Eutifronas“ lietuviškai 176

Informacija autoriams 180